



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	10
8.	EKLER.....	32

KISALTMALAR

KDV : Katma Değer Vergisi

KWH : Kilowatt saat

TL : Türk Lirası

M² : Metrekare

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kastamonu Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Bu bağlamda anılan Yönetmeliğin 538 ve 539'uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2015 yılı bütçe uygulama sonuçları ile faaliyet sonuçlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2015 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Eklenen Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	92.571.000	27.480.271	2.913.600	117.137.671	113.104.428	112,18

Tablo 2: 2015 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	92.571.000	126.807.527	115,29

Tablo 3: 2015 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

AÇIKLAMA	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
FAALİYET SONUÇLARI	126.807.527	113.104.428	13.703.099

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından

sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri ile Ayrılmış Amortisman Tutarı Arasındaki Farkın Yıl Sonunda Amorti Edilmemesi

Diğer Duran Varlıklar hesap grubunda yer alan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark için yıl sonunda amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

2015 yılı kesin mizanına göre; 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesi 38.836,02 TL iken, buna denk olması gereken 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesi ise 5.668,08 TL olarak görünmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 219'uncu maddesinin a-2 bendine göre; elden çıkarılacak amortisman tabii duran varlıkların kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark, bu hesap grubuna aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilir.

İlgili hükme göre, dönem sonunda 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasındaki fark giderilecek şekilde amortisman ayrılması dolayısıyla bu hesapların eşitlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre hatalı yapılan işlemler sonucunda anılan iki hesap arasında oluşan 33.167,94 TL'lik fark, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Bilançoda olması gerekenden bu tutar kadar fazla görünmesine, diğer taraftan yıl sonunda amortisman ayrıldığında faaliyet gideri yapılacağından Faaliyet Sonuçları Tablosunda da giderlerin yine bu tutar kadar olması gerekenden düşük gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasındaki fark giderilecek şekilde kayıtlar düzeltilerek Amortisman ayrılması işlemleri ile ilgili muhasebe kayıtları Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca yapılacaktır. " denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabları ile ilgili düzeltme kayıtlarına yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Takipli Alacakların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

Kurumun icra takibindeki alacaklarının muhasebeleştirilmeyerek mali tablolarına yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı bölümünün "Hesabın niteliği" başlıklı 54'üncü maddesinde;

"(1) Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 55'inci maddesinde ise;

" (1) Gelirlerden takipli alacaklar hesabına ilişkin takibe alma işlemleri aşağıdaki açıklamalara göre yapılır:

a) İlgili servislerce muhasebe servisine bildirilen takibe alınmış olan alacakların takip kayıtları, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile ilgili hesaplara kaydedilerek yapılır.

b) İlgili servislerce takibe alma işlemi gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilir.

c) Yanlışlıkla takibe alınan alacaklar, muhasebe servisine bildirildiğinde ilgili hesaplara kaydedilerek takip kaydından düşülür.

(2) Gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan, terkin edilenlere ilişkin olarak düzenlenen düzeltme fişleri muhasebe servisine gönderildiğinde, her bir düzeltme fişine veya düzeltme fişlerinin ekli olduğu günlük icmal listesine göre düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle giderler hesabına kaydedilerek terkin edilen tutarlar kayıtlardan çıkarılır."

hükmüne yer verilmiştir.

Üniversitenin tahsil edilemeyen ve takibe alınan alacaklarının, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabından 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına aktarılmadığı, takipli alacakların hukuk müşavirliğince yürütülen hukuki süreç sonunda çıkacak karara göre tahsilat yapıldığında gelir olarak kaydedildiği görülmüştür.

Üniversitenin kiralık işletmelerine ilişkin olarak takip işlemi süren toplam 493.283,10 TL tutarındaki kira alacağının, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabından söz konusu hesaba aktarılmaması sonucu bu hesaplar itibariyle 2015 yılı Bilançosunun gerçek ve doğru bilgi üretmemesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu alacaklar 2015 yılı itibari ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığınca 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında takip edilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, icra takibindeki alacakların 2015 yılı itibari ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında takip edildiği ifade edilmektedir.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik 2015 yılına ait muhasebe kayıtları incelendiğinde Kamu İdaresi cevabında bahsedilen muhasebe kayıtlarının bulunmadığı görülmüştür. Bulguda belirtilen muhasebe kayıtlarının yapılmaması 2015 yılı dönem sonu mali tablolarında hataya neden olmaktadır.

BULGU 3: 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması

Kurumun yevmiye defteri ve kesin mizanının incelenmesi sonucunda, bir yıldan daha uzun bir süre içinde iade edilecek olan nakden veya mahsuben alınan depozito ve teminatların, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar grubunda yer alan 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı bölümünün “Hesabın niteliği” başlıklı 330'uncu maddesinde;

“(1) Alınan depozito ve teminatlar hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan bir yıldan daha uzun bir süre içinde iade edilecek

olanların izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin “Hesabın işleyişi” başlıklı 331’inci maddesinde ise;

“(1) Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Depozito ve teminat olarak tahsil edilen tutarlardan bir yıldan daha uzun bir süre içinde iade edilecek olanlar bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Alınan depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan izleyen faaliyet dönemi içinde iade edilecek depozito ve teminatlar dönem sonunda bu hesaba borç, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına alacak kaydedilir.

...” hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan bir yıldan daha uzun bir süre içinde iade edilecek olanların 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi, bu hesapta kayıtlı olup izleyen faaliyet döneminde iade edileceklerin ise dönem sonunda 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Söz konusu teminatların, Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar hesap grubunda 430 hesabı ile izlenmesi gerekirken, 330 hesabı ile Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar hesap grubunda izlenmesi nedeniyle dönemsellik ilkesine aykırı Bilanço düzenlenmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar grubunda yer alan 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenen hatalı muhasebe kayıtları Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığınca düzeltilerek Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı ile ilgili düzeltme kayıtlarına yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kastamonu Üniversitesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Faaliyet Alacakları (121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı), Diğer Duran Varlıklar (299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı), Diğer Borçlar (430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı) ve Gider Hesabı (630 Giderler Hesabı) hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kiraya Verilen Taşınmazlar ile Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Kurum tarafından gerçekleştirilen taşınmaz ve işletme hakkı kiralama gelirlerinin mevzuata uygun şekilde muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Taşınmazlara ilişkin İşlemler” konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı Genel Yazısıyla “990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı” ihdas edilmiştir. Buna göre; kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 kodlu hesabın ilgili yardımcı hesabına borç, 999 kodlu hesaba alacak; diğer taraftan toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 kodlu hesabın bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 kodlu hesaba alacak kaydedilecektir. Dönem sonlarında 993 kodlu hesap yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993 ve 999 kodlu hesaplara ters kayıt yapılacak; kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 990, 993 ve 999 kodlu hesaplar ters kayıtlarla kapatılacaktır.

Sonuç olarak, taşınmaz ve işletme hakkı kiralama gelirlerinde, kiralanan yer ve kira gelirlerinin yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda ihdas edilen nazım hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmesi ve mali tablolara yansıtılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Taşınmaz ve işletme hakkı kiralama gelirlerinin, gelir tahakkuk işlemleri yapılarak 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 220 Gelirlerden Alacaklar Hesaplarında izlenmekte olup, 2016 yılı itibari ile tavsiyeleriniz doğrultusunda Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığınca Nazım Hesaplarda muhasebe kaydı yapılarak izlenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, taşınmaz kira gelirlerinin ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Üniversite bünyesinde istihdam edilen işçiler için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve ilgili hesaplara kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı bölümünün “Hesabın niteliği” başlıklı 284’üncü maddesinde;

“Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır...” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı bölümünün “Hesabın niteliği” başlıklı 331’inci maddesinde ise;

“Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat gereği kurum bünyesinde istihdam edilen işçiler için muhasebenin ihtiyatlılık kavramı ve dönemsellik ilkesi gereği kıdem tazminatı karşılığı ayrılması ve ilgili hesaplara kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz bünyesinde istihdam edilen işçiler için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının 2016 yılından itibaren ilgili hesaplara alınarak Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından muhasebe kayıtları yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının 2016 yılı itibariyle kullanılmaya başlanacağı belirtilmiştir.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 3: Kiraya Verilen Bazı Kantinlerden Elektrik Giderlerinin Tahsil Edilmemesi

Kurum tarafından kiraya verilen bazı kantinlere elektrik giderlerinin ölçülmesi için süzme sayaç takılmadığı ve bu giderlerin ilgililerden tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

Üniversite tarafından kiraya verilen kantinlerin elektrik sayaçların bulunmadığı durumlarda, sayaç ya da süzme sayacın kiracı tarafından taktırılması ve taşınmazların kullanımından doğan giderlerin kiracı tarafından karşılanması yapılan sözleşmeler uyarınca zorunludur.

Yapılan incelemeler sonucunda Üniversitenin kiraya verdiği Çatalzeytin ve Daday kantinlerinde elektrik sayaçlarının olmadığı tespit edilmiştir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (i) bendinde kamu geliri; "... kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, ..." olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un 60'ıncı maddesine göre ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirme, gelir ve alacakların takip ve tahsil işlemlerini yürütme mali hizmetler biriminin görevidir.

Açıklanan hükümlere göre, kiracılara Üniversite tarafından sunulan elektrik hizmetleri için, kiracılardan kira geliri ile birlikte söz konusu harcamalara ilişkin bedellerin tahsil edilmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde kiracılardan tahsil edilmesi gereken elektrik giderlerinin tahsil edilmediği ayrıca bu tutarların 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı ve 600 Gelirler Hesabı ile muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu kantinlerin elektrik giderlerinin tahsili için gerekli işlemler başlatılmış olup, kiraya verilecek olan kantinler için de gerekli önlemler alınarak sıkı bir şekilde takip edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, bulgu konusu hususa yönelik düzeltme çalışmalarının başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususlara ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 4: Kurum Performans Programının Hazırlanmaması

Yapılan incelemelerde, Kurumun 2015 yılı Performans Programını hazırlamadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/30 md.) Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar." denilmektedir.

Görüldüğü üzere, 5018 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi ile kamu idarelerine yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir.

05.07.2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde;

"Üst yöneticiler, performans programlarının bu Yönetmelikte ve Performans Programı Hazırlama Rehberinde belirlenen esas ve usullere uygun olarak hazırlanmasından, uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların performans hedefleri ve hizmet gereklerine uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılmasından ilgili Bakana; mahalli idarelerde ise meclislerine karşı sorumludur."

Aynı Yönetmeliğin 7'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında ise;

"Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla belirlenen bütçe büyüklüklerine göre nihai hali verilen performans programları Bakanlıklarda Bakan; diğer idarelerde ise ilgili Bakan veya üst yönetici"

tarafından Ocak ayı içinde kamuoyuna açıklanır.

Kamuoyuna açıklanan performans programları ilgili idarelerin internet sitelerinde yayımlanır. İnternet sitesi bulunmayan idareler, performans programlarına kamuoyunun erişimini sağlamak üzere gerekli tedbirleri alırlar.” hükümlerine yer verilmiştir.

Kurumun resmi internet sitesi incelendiğinde, yukarıda yer verilen mevzuat gereği hazırlanması gereken 2015 yılı Performans Programının bulunmadığı ve kamuoyunun bilgilendirilmediği görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2015-2019 yıllarına ait Stratejik Plan 2015 yılı Nisan ayında sonuçlanarak yürürlüğe girdiği için Kurumun 2015 yılı Performans Programı hazırlanamamıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 yılı sonrası Performans Programı hazırlık çalışmalarının ilgili mevzuat çerçevesinde hazırlanarak, Maliye Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığına gönderildikten sonra Kurulun internet sitesinde yayımlanmasına ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 5: Yap-İşlet-Devret Modeliyle İhale Edilen Kampüs Çarşısının Sözleşmenin Üniversitece Feshedilmesine Rağmen Yüklenici Tarafından Bedelsiz Kullanılması

Kastamonu Üniversitesi tarafından ihale edilen Kampüs Alanı 2430 m² Kapalı Alana Sahip Çarşı Yapım ve İşletmesi (irtifak hakkı tesisi) işinde, sözleşme Kurum tarafından feshedilmesine rağmen tüm yapı ve tesislerin yüklenici tarafından bedelsiz olarak işletilmeye devam edildiği tespit edilmiştir.

17.09.2012 tarihinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesi (g) fıkrasına göre ihale edilen Çarşı Yapım ve İşletmesi işi için sözleşmede toplam 200 gün inşaat süresi belirlenmiştir. 23.07.2014 tarihinde, Üniversite tarafından toplam 478 gün geçtiği halde inşaatın bitirilmediğine ilişkin tespit tutanağı tutulmuş ve sözleşme hükümlerine aykırı hareket edildiği gerekçesiyle 25.08.2014 tarihinde Ankara 63. Noterliği kanalıyla çekilen ihtarname ile sözleşme feshedilmiştir.

Taraflar arasında imzalanan Sözleşmenin ‘İrtifak Hakkının Sona Ermesi ve İptali’ başlıklı 15’inci maddesinde;

“İrtifak hakkının sona ermesi veya iptali halinde diğer kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, Üniversite taşınmazı üzerindeki tüm yapı ve tesisler sağlam ve işler durumda tazminat veya bedel ödemeksizin Üniversiteye intikal eder ve bundan dolayı hak lehtarları veya üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunamaz.” hükmü yer almaktadır.

Aynı sözleşmenin ‘Tahliye’ başlıklı 16’ncı maddesinde ise hak lehtarının, sözleşmede belirtilen nedenlerden dolayı hakkın son bulması halinde, yapılacak tebligattan itibaren on beş gün içinde söz konusu taşınmazı boşaltması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda zikredilen sözleşme hükümlerine göre irtifak hakkı kurulan tüm taşınmazların fesih tarihi itibarıyla Üniversitenin mülkiyeti ve kullanımına geçmesi gerekmektedir. Ancak yapılan inceleme sonucunda, söz konusu taşınmazların boşaltılmadığı hatta yüklenicinin taşınmazları üçüncü kişilere kiraya verdiği ve sözleşme hükümlerine göre tahliye edilmesi gereken taşınmaz için herhangi bir hukuki sürecin başlatılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle çarşı yapımı aşamasında Belediyenin imar çalışmaları ile Üniversitemiz Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı personelimizin tecrübe eksikliğinden dolayı bazı aksaklıklar meydana gelmiş ve çarşı yapımı süreci uzamıştır.

Ancak şu anda çarşımız öğrenci ve personelimize hizmet vermeye başlamış ve bir aksaklık bulunmamaktadır.

Konu ile ilgili Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığımızın teknik açıklamaları ile görüşleri ekte sunulmuştur.

25.08.2014 tarihinde Göğebakan Hukuk Bürosu tarafından İhtarname hazırlanarak Ankara 63. Noterliği tarafından 12.09.2014 tarihinde fesih işlemlerinin gerçekleştirildiğine dair evrak düzenlenmiştir.

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığımızın 09.09.2014 tarihinde Hukuk Müşavirliğine gönderdiği yazıda yükleniciye 24.07.2014 tarihinde noter kanalı ile ihtar çekildiği ve gerekli hukuki işlemlerin başlatılması hususları dile getirilmiştir.

Hukuk Müşavirliğimizin 10.09.2014 tarihli yazısında ise hukuki işlemlerin neler olduğu konusunda açıklayıcı bilgi bulunmadığı ve Rektörlük Makam Onayı alınmadığı için herhangi bir işlem yapılamayacağı belirtilmiştir. Buna istinaden yapılan fesih işlemi tamamen geçersizdir.

Fesih işlemlerinin gerçekleşebilmesi için Üniversitemiz adına tek yetkili kişi Rektördür. 17.09.2012 tarihinde imzalanan sözleşmenin altında da Üniversitemiz adına Rektör imzası bulunmaktadır.

Yüklenicinin 200 gün içerisinde binayı kullanıma açamamasının sebepleri bulunmaktadır. Bu sebepler arasında; çarşı inşaatı için tahmin edilen zaman içerisinde inşaatın tamamlanmasından sonra geçici kabulü yapılmadan önce, binanın formundaki köşe çıkımların dolgu alan içerisinde kalması sonucunda hasar görmüştür. Ayrıca binanın çevre düzenlemesi dolgu sahasında olduğu için imalatlarda ondülasyonlar meydana gelmiştir. Bu hasarların sebepleri araştırıldığında 2007-2011 yılları arasında kampüs içi yol yapım çalışmaları yapılırken planlanması yapılmayan; yol üzerindeki mazgallarda toplanması gereken yağmur sularının yerin altında drenaj boruları ile birleştirilmeyip deşarj edilememesi sonucunda dolgu alanın altında toplanmasından dolayı dolgu alan bu yağmur sularının olumsuz etkisinde kalmış ve zemindeki farklı oturmalar sonucu binanın hasar almasına sebep olmuştur. Bütün bu olumsuzluklar nedeniyle işin tamamlanma süreci uzamış ve yapılan sözleşmeye göre Yüklenicinin kusuru dışında zararlar meydana gelmiştir. Bu konu ile ilgili sözleşmenin hasar ve zararlar başlıklı maddesine göre Yükleniciye ek süre kullanım hakkı doğmuştur.

Ayrıca Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından sözleşmedeki maddelere istinaden binanın dış cephesinde değişiklikler istenmiş bu da yeni bir ataşmanın (cephe projesi) hazırlanması anlamına gelmekte olup Yükleniciye ek süre getirmiştir.

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı'nın yetkisinde olmadığı halde fesih sebebi olarak görülen "Üniversite ve Laboratuvar elektrik hatlarının zarar görmesi" konusu yükleniciden kaynaklanan bir hata olarak görülmüş, uyarı yazısı yazılması gerekirken fesih yoluna gidilmiştir. Ancak elektrik hatlarının zarar görmesi Belediye bünyesindeki KASKİ Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalar esnasında olabileceği düşünülmektedir.

Ayrıca Çarşı Yapım ve İşletme İşi ile ilgili yüklenici tarafından Üniversitemiz Strateji

Geliştirme Daire Başkanlığına irtifak hakkı bedelleri yatırılmakta olup, zamanında ödenmeyen borçlar yasal faizi ile beraber tahsil edilmiştir. Dolayısıyla herhangi bir kamu zararı oluşmamıştır.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından verilen cevapta, Ankara 63. Noterliği kanalıyla yapılan ihtar ve fesih işleminin geçersiz olduğu belirtilmektedir. Fesih sebebi olarak görülen sözleşme hükümlerine aykırı fiillerin ve gecikmenin Kastamonu Belediyesi ve KASKİ Müdürlüğünün çalışmaları esnasında olabileceği ifade edilmektedir.

Kamu idaresi ile serbest avukat arasında imzalanan ‘Serbest Avukatlardan Hizmet Satın Alınmasına İlişkin Sözleşme’nin ‘Görev Tanımı’ başlıklı 5’inci maddesinde belirtildiği üzere; avukat İdarece kendisine havale edilen iş/işlemler ile dava/icra takipleri bakımından, her türlü resmi/özel kurum nezdinde Üniversiteyi temsilen her türlü işi başından sonuna kadar fiilen takip etmekle yetkilidir. Aynı sözleşmenin ‘Görevler’ başlıklı 6’ncı maddesinde avukatın adli ve idari makamlar ile kamu ve özel tüm kurum ve kuruluşlar nezdinde üniversiteyi temsile yetkili olacağı hüküm altına alınmıştır. Sözleşme hükümlerinden anlaşıldığı üzere sözleşme akdedilen avukatın kendisine tevdi edilen fesih işlemini İdare adına yerine getirme yetkisi bulunmaktadır. Kaldı ki yükleniciyle yapılan sözleşmenin feshinin geçersiz olduğuna dair İdare tarafından herhangi bir işlem tesis edilmemiştir.

Feshe dayanak olan sözleşme hükmüne aykırı fiiller Üniversitenin Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından tutanakla tespit edilmiştir. Sözleşmeye aykırı fiillerin cevap metninde belirtilen Belediye ile KASKİ Müdürlüğünün çalışmaları ile gerçekleştiğine ilişkin herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmamıştır. İhale dosyası ve eklerinden anlaşıldığı üzere yüklenici süre uzatımı için herhangi bir talepte bulunmamış ve idare tarafından da süre uzatımı verilmemiştir.

Bulguda açıklanan hususlar ve yukarıda ifade edilen gerekçeler göz önüne alındığında İdareyi temsile yetkili sözleşmeli avukat vasıtasıyla Ankara 63. Noterliği kanalıyla çekilen ihtarname ve yapılan sözleşmenin feshi işlemleri geçerli olup hukuki sonuçlar doğurmaktadır. Sözleşmenin feshinden doğan yükümlülükler olan yüklenicinin tahliyesi ve tüm taşınmazların fesih tarihi itibarıyla Üniversitenin mülkiyeti ve kullanımına geçişinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 6: Üniversiteye Ait Taşınmazların Kiralanmasında Kesin Teminat Alınmaması

Kurumun mülkiyetinde bulunan taşınmazların kiralanmasında, mevzuat gereği alınması gereken kesin teminatların alınmadığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kesin teminat" başlıklı 54'üncü maddesinde;

"Taahhüdün, sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşme yapılmasından önce müteahhit veya müşteriden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.(Ek cümle:17/9/2004-5234/9 md.) Tasfiye idaresince yapılan taşınır mal satışlarında kesin teminat, ihale bedelinin % 6'sından az olamaz.

Müteahhit veya müşterinin bu zorunluluğa uymaması halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale bozulur ve varsa geçici teminatı gelir kaydedilir.

Verilen kesin teminat, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.

Sözleşmenin yapılmasından sonra geçici teminat iade edilir." denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmüne göre Üniversitenin 2886 sayılı Kanun'a göre yapmış olduğu taşınmaz kiralalarında, taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla müstecirlerden ihale bedeli üzerinden en az % 6 oranında kesin teminat alması, alınan teminatları da ilgisine göre Merkezi Yönetim Muhasebe yönetmeliği hükümleri doğrultusunda muhasebe sisteminde izlemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kurumun mülkiyetinde bulunan taşınmazların kiralanmasında mevzuat gereği alınması gereken Kesin Teminatların alınması için ilgili Harcama Birimlerine talimat verilmiş olup, konuyla ilgili gerekli titizlik ve hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen eksikliklerin tamamlanmasına yönelik çalışmalara başlanıldığı belirtilmiştir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususlara ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 7: Yap-İşlet-Devret Modeliyle İhale Edilen Yurt Yapım İşinde İrtifak Hakkı Sözleşmesi Hükümlerine Aykırı Hususların Bulunması

A) İrtifak Hakkı Sözleşmesi ile Yapılması Öngörülen Öğrenci Yurdu Yapım İşinde, Sözleşmeye Riayet Edilmemesi

26.09.2012 tarihinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendine göre pazarlık usulü ile ihale edilen "30.000 M2 Öğrenci Yurdu Yapımı ve İşletmesi ile 100 Adet Öğrenci Evinin Hibe Olarak Yapım İşinin" tek yüklenicinin katılması sonucunda yükleniciye 249 ay (29 yıl 1 ay) süre irtifak hakkı tanıyan irtifak hakkı sözleşmesi 01.11.2012 tarihinde akdedilmiştir.

İhale, 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendine göre süre üzerinden açık eksiltme yöntemi ile yapılmıştır. İhalede irtifak süresi, idari şartnamenin 3'üncü maddesine göre 30 yıl ile açılmış ve pazarlık sonucu 2. teklifte bu süre 29 yıl 1 ay olarak belirlenmiştir.

Sözleşmenin 4'üncü maddesinde irtifakın amacı ve kullanım şekli olarak; 2100 öğrenci kapasiteli öğrenci yurdunun yapılması, işletme ve kullanım hakkı Üniversiteye ait olan hibe 100 adet öğrenci evinin (net 80 m²) yapılarak Üniversiteye teslim edilmesi ve ana yurt binası içerisinde kullanım hakkı Üniversiteye ait olan 100 yatak kapasiteli 40 odanın ücretsiz olarak Rektörlük emrine tahsis edilmesi olarak belirtilmiştir.

Sözleşmenin 5'inci maddesinde, yüklenicinin 180 gün içerisinde yurt ve öğrenci evlerinin uygulama projesini tamamlayıp, 01.04.2013 tarihinde inşaatı başlatması ve bu süreden itibaren 480 takvim günü içerisinde geçici kabule hazır hale getirmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ancak yüklenici firma, işi belirlenen süreden 13 ay geç bitirmiş ve Üniversiteyi zarara uğrattığı gerekçesiyle Üniversite ile yüklenici arasında ana sözleşmenin 19'uncü maddesine istinaden karşılıklı olarak açılan davalardan feragat edilerek 09.10.2015 tarihinde ek protokol düzenlenmiştir. Bu ek protokol ile ana sözleşmede belirtilen 2100 öğrenci kapasiteli yurt inşaatı ve net 80 m² 100 adet öğrenci evine ilaveten gecikme kaynaklı Üniversitenin zararına karşılık olarak 28 adet aynı evsafa öğrenci evi daha yapılması hüküm altına alınmıştır.

Hiç şüphesiz ki süre üzerinden yapılan bu tür açık eksiltmelerde yatırımcı süre kararını belirlerken, sözleşme ve şartnamelerde belirtilen şartlar çerçevesinde katlanılacak olan yatırım ve işletme maliyetleri ile bu işletmeden elde edilecek gelir unsurlarını hesaba katmaktadır.

Dolayısıyla maliyet, gelir ve süre unsurları birbirine sıkı sıkıya bağlı unsurlardır. Şartları ihale ile belirlenmiş olan maliyet ve gelire ilişkin bilgilerde bir değişiklik olduğu takdirde, bu unsurlara göre şekillenmiş olan irtifak süresinde de bir değişiklik olması gerekmektedir. Zira finans teorisinde yatırım kararlarını verme işlemi, maliyet, gelir ve süre unsurları hesaba katılarak çeşitli hesaplama yöntemlerine göre yapılmaktadır (geri ödeme süresi yöntemi, indirgenmiş nakit akımları yöntemi gibi). Maliyet ve gelirden meydana gelen bir değişiklik üçüncü unsur olan süreyi de etkilemektedir. Zira ihalenin açılış yılı olan 30 yıl, muhammen gelir ve gider tahmin parametrelerine göre şekillenmiştir.

Ana irtifak sözleşmesi ve yüklenicinin işi geç bitirmesi karşısında Üniversitenin uğradığı zarara karşılık yapılan ek protokol sonucunda; yüklenici toplamda, 100 adedi (40 oda) Üniversiteye ait olmak üzere 2100 adet öğrenci kapasiteli yurt ve hibe olarak 128 adet öğrenci evi yapmakla yükümlü ve yetkilidir.

İhale öncesi ve sonrasına ilişkin dokümanlar incelendiğinde sözleşme 01.11.2012 tarihinde imzalanmış ve yükleniciye 01.04.2013 tarihinde yer teslimi yapılmıştır. Sözleşme imzalandıktan sonra ve yer teslimi yapılmadan önce yüklenicinin Kastamonu Üniversitesine 19.02.2013 tarihinde yazmış olduğu yazıda kişi başına düşen m² alanının artması ve kapasite sorunu yaşanmaması için ihale ile belirlenmiş olan 15.000 m² yer tahsisinin ve 30.000 m² yapı alanının artırılması gerektiğini ve yapı alanının 42.000 m² ile 52.500 m² arasında bir değere çıkarılması ve bu doğrultuda tahsis edilen arazi alanının ise 35.000 m² ile 43.750 m² arasında bir değere çıkarılması gerektiğini ifade etmiştir. 22.02.2013 tarihinde Üniversite tarafından, yüklenicinin bu talebine karşılık “... 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64. Maddesi ve gereğince, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı tarafından yapılan yazışmalar ile 15.000 m² alan için irtifak hakkı tesis edilmesi, 01.08.2012 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygun görülmüştür. 2012/5 sayılı genelge kapsamında Üniversitemiz yurtlar bölgesinde yurt yapılması amacıyla irtifak hakkı tesis için Başbakanlığın 15.08.2012 tarihinde uygun görüşü doğrultusunda ihale şartnamesi hazırlandığından taahhüdünüzde yapılacak olan yurt inşaatı ile ilgili irtifak hakkı tesis edilen alanın dışında alan tahsis edilmesi imkânı bulunmamaktadır.” cevabı ile ihale ve sözleşmede öngörülen alanın dışına çıkılmaması gerektiği ifade edilmiştir.

Yüklenicinin izin verilmemesine rağmen ihale ve sözleşmede öngörülen 30.000 m² yapı alanının dışına çıkarak izinsiz ve sözleşmeye aykırı olarak toplam 49.020 m² yapı alanı

yaptığı Kastamonu Belediyesince düzenlenen “Yapı Kullanma İzin Belgesinden” anlaşılmaktadır.

Yüklenici, ilerleyen süreçte yapmış olduğu yurdu 28.09.2015 tarihinde T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı Yüksek Öğrenim Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne **2720** öğrenci kapasitesi üzerinden 10 yıllığına kiralamış ve kira sözleşmesinde 10 yıl sonra kiranın yenileneceği ifade edilmiştir. Normal şartlarda yüklenici 100 adedi Üniversiteye ait olmak üzere 2100 öğrenci kapasiteli öğrenci yurdu yapma ve işletme yetkisine sahiptir. Bu durumda ihale şartname ve sözleşmelerine göre yüklenicinin bu işten elde edeceği varidat 2000 öğrenci üzerinden olması gerekmektedir.

Üniversitenin ihale öncesi maliyet ve gelir unsurlarını dikkate alarak irtifak hakkı süresini Muhammen Bedel Tespit Tutanağında 30 yıl olarak hesaplayarak İdari Şartnamenin 3’üncü maddesinde “*İrtifak hakkı süresi 30 yılı geçememek kaydıyla en düşük irtifak hakkı süresini veren istekliyle sözleşme imzalanacaktır.*” demek suretiyle açık eksiltmeyi 30 yıl üzerinden başlatmıştır.

Akdedilen sözleşmede ihale şartname ve sözleşmesinde belirtilen maliyet ve gelir şartları altında 29 yıl 1 aylık süre olarak şekillenmiştir. Muhammen Bedel Hesapları fiili durum olan 2720 öğrenci üzerinden hesaplanmış olsa idi irtifak açılış süresi 30 yıldan farklı bir süre ile açılacağı şüphe götürmeyen bir gerçektir.

Ancak hali hazırda yüklenici, Kredi Yurtlar Kurumu ile akdettiği sözleşme ile 720 (2720 -2000) öğrenci üzerinden daha fazla gelir elde edecektir.

Tablo 4: Yüklenicinin Elde Edeceği Fazla Gelirin Hesabı Tablosu

Fazla Öğrenci Sayısı	1 Öğrenci İçin Tutar (TL)	Bir Aylık Toplam Tutarı	1 Yıllık Tutarı	29 Yıl 1 Aylık Toplam Tutarı (Kdv Hariç) (TL)
720	159,00	114.480,00	1.373.760,00	39.953.520,00

Yukarıda yapılan hesaba göre, yüklenici kendisine öngörülen alanın dışına çıkarak işletilecek olan yurdun öğrenci sayısını, izin verilmediği halde 2720 öğrenciye çıkararak elde

edeceği kazancı 720 öğrenci daha artırarak irtifak süresince KDV hariç 39.953.520,00 TL haksız kazanç sağlamış olacak ve Üniversitenin menfaatlerini zarara uğratacaktır. Yüklenici kaynaklı olarak ihale şartlarına ve sözleşmeye aykırı olarak gelir unsuru artırılmasına rağmen sürede eksilme yönünde hiçbir değişiklik olmadığı görülmüştür.

B) Feshedilmesi Gereken Sözleşmenin Feshedilmemesi

Sözleşme hükümlerine riayet edilmemesine rağmen sözleşmenin feshedilmediği tespit edilmiştir.

Sözleşmenin “İrtifak Hakkının Sona Ermesi ve İptali” başlıklı 16’ncı maddesinde aynen;

“İrtifak hakkı, sürenin bitimi ile sonra erer. Ayrıca, sözleşme hükümlerine aykırı davranılması, taşınmazın sözleşmede öngörülen amaç dışında kullanılması veya hak lehtarı tarafından talep edilmesi halinde irtifak hakkı Üniversiteye feshedilir. Bu durumda, hak lehtarından cari yıl irtifak hakkı bedeli tutarında tazminat alınır ve ayrıca, alınan teminatlar hazineye gelir kaydedilir.

İrtifak hakkının sona ermesi veya iptali halinde, diğer kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, Üniversite taşınmazı üzerindeki tüm yapı ve tesisler sağlam ve işler durumda tazminat veya bedel ödenmeksizin Üniversiteye intikal eder ve bundan dolayı hak lehtarı veya üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz.

...” denilmektedir.

- Yüklenicinin yazı ile sorması üzerine izin verilmemesine rağmen gerek ihale şartlarına gerekse de sözleşmeye aykırı bir şekilde kendisine öngörülen 30.000 m² yapı alanını aşarak 49.020 m² yapı alanı yapması,
- Yüklenicinin sözleşmenin 5’inci maddesine göre, 180 gün içerisinde projeleri hazırlayıp 01.04.2013 tarihinde inşaata başlaması gerekirken ihale dokümanından anlaşıldığı üzere 26.04.2013 tarihinde sözleşmeleri onaylanmak üzere teslim etmesi ve 26.04.2013 tarihi itibarıyla henüz inşaata başlamamış olması,
- İdari şartnamenin 3’üncü maddesine aykırı olarak geçici kabul yapılmadan yurdun işletilmeye başlanması,

nedenlerinden dolayı sözleşmenin feshedilmesi gerekirken feshedilmediği görülmüştür.

C) Yurdun Geçici Kabul Yapılmadan İşletmeye Açılması ve Yüklenicinin Gelir Elde Etmeye Başlaması

İdari Şartnameye aykırı olarak geçici kabul işlemleri yapılmadan yüklenici tarafından yurdun işletmeye açıldığı ve yüklenicinin gelir elde etmeye başladığı tespit edilmiştir.

İdari Şartnamenin 3'üncü maddesinde; *“İrtifak hakkı süresi 30 yılı geçememek kaydıyla en düşük irtifak hakkı süresini veren istekliyle sözleşme imzalanacaktır. İrtifak hakkı geçici kabulün yapıldığı tarihten itibaren başlanacaktır.”* denilmektedir.

Yapılan incelemeler sonucunda geçici kabul işlemleri yapılmadan yurdun işletmeye açıldığı ve yüklenicinin gelir elde etmeye başladığı görülmüştür. Yukarıda yer verilen İdari Şartname hükmüne göre halı hazırda irtifak hakkı süresi başlamamış olmasına rağmen yüklenici gelir elde etmeye başlamıştır.

D) 128 Adet 80 m² Öğrenci Evinin Halen Yapılmamış Olması

Üniversite ile yüklenici arasında imzalanan ana sözleşme ve ana sözleşmenin 19'uncu maddesine istinaden yapılan ek protokol ile yapılması öngörülen toplam 128 adet öğrenci evinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Sözleşmelere göre 128 adet öğrenci evinin ana yurt binası ile birlikte yapılmaya başlanması ve geçici kabulleri yapılarak teslim edilmesi gerekmekte iken 128 adet 80 m² öğrenci evinin halen yapımına başlanmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle ilgililer, Kastamonu Üniversitesinin 2006 yılında kurulmuş halen gelişmesi ve büyümesini sürdürmekte olan, 25.000 öğrencisi bulunan genç bir üniversite olduğunu ve Kastamonu şehrinin 15.000'ne yakın öğrencinin yurt sorununu çözebilecek bir halde olmadığını ve bu sorunun Üniversite yönetimi tarafından değerlendirilerek bugün birçok Üniversitede olduğu gibi Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılacak yurt binaları ile çözülebileceği kararına varıldığını ve ihale yapılarak yurt binası ve 100 adet öğrenci evinin yapılması yönünde sözleşme yapıldığını belirtmişlerdir.

Bunun yanında Kastamonu Belediyesinin kampüsün imar durumunu halledememesi ve kurum personelinin tecrübesiz olmasından kaynaklanan nedenlerle inşaatların zamanında yüklenici tarafından bitirilemediğini ve bunun üzerine sorunu hukuki yollarla dava açılarak çözülmesi yoluna gidildiğini, fakat diğer kurumlarla yapılan görüşmelerde sorunun hukuki yollarla çözüm sürecinin 4-5 yıl gibi uzun bir süre devam edebileceği ve tam bir netice

alınamayacağı öğrenilmiştir. Bunun üzerine Valilik, Kastamonu Belediyesi ve Üniversite üst yöneticilerinin çabaları sonucunda, yüklenici firma ve Kredi Yurtlar Kurumu ikna edilerek yüklenici firma ile 28 tane fazla öğrenci evi yapımı için sözleşme yapılmış ve öğrencilerin ucuz yurt imkanlarından yararlanması sağlanarak yüklenici firmanın yurt binalarının Kredi Yurtlar Kurumuna aylık 432.400,00 TL' ye kiralanması sağlandığını ifade etmiştir.

Bunun sonucunda şu anda öğrencilerin 159,00 TL gibi bir ücret karşılığında yurt imkanlarından yararlanmalarının sağlandığını ve Kastamonu şehrinde en ucuz yurdun şu anda 450,00 veya 500,00 TL arasında olduğunu söylemişlerdir.

Nihayetinde üniversite yurt binalarının 4-5 yıl mahkeme kapılarında sürünerek atıl kalması ve kamu zararı oluşmasının önlendiğini, kuruma 28 tane fazladan öğrenci evi kazandırıldığını ve en önemlisi de başlangıçtaki amaç olan öğrencilerin en ucuz yurt imkanlarından yararlanmasının sağlandığını ifade etmiş ve konu ile ilgili Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının teknik açıklamaları ve görüşlerini ek olarak sunmuşlardır.

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının ek olarak sunduğu cevapta ise; yüklenici ile yapılan ek protokolün üniversiteye ek 702.288,00 TL yarar sağladığına ilişkin bazı hesap tablolarını eklemişlerdir.

Bulgu maddesinin A bendine ilişkin olarak, öngörülen 30.000 m2 yapı alanının izinsiz olarak 49.020 m2 'ye çıkarılması idarece öğrenildiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığına yazı ile başvurulduğunu ve yazının halen Milli Eğitim Bakanlığında beklediğini ve yapının 30.000 m2'den 49.020 m2'ye çıkarılmasının 29 yıl 1 ay sonra kullanım ve mülkiyet hakkının tamamen Üniversiteye geçecek olması nedeniyle üniversitenin daha büyük kullanım alanına sahip yapılara kavuşmuş olması anlamına geldiğini ve dolayısı ile kamu kararının söz konusu olduğunu ifade etmişlerdir.

Bulgu maddesinin B bendine ilişkin olarak, feshin zamanında idarece düşünüldüğünü ancak işin Mahkeme sürecine girmesi durumunda böyle büyük bir yatırımın kullanılamayacağı hatta atıl duruma geçeceği ihtimalleri, kamuoyunun baskısı, devlet büyüklerinin öğrencilerin devlet yurtlarında barınması ile ilgili hassasiyetleri, talimatları ve talepleri doğrultusunda ivedi olarak yurt binalarının kullanımına başlandığını söylemişlerdir.

Bulgu maddesinin C bendine ilişkin olarak, yurt binalarının geçici kabulünün yapılmadan işletmeye açılması ve yüklenicinin gelir elde etmeye başlaması ile ilgili olarak,

Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile yüklenici arasında kira sözleşmesi imzalandığı ve bu kira sözleşmesi yapılırken öğrenci sayısına göre bir hesabın yapılmadığı, aralarında imzalanan kira sözleşmesinin sadece binaların bütünü için kişi sayısı belirtilmeden aylık olarak 432.400,00 TL 'ye imzalandığı ifade etmişlerdir.

Bunun yanında Üniversitenin %1'lik hasılat payının Üniversiteye gelir olarak kaydedilmesi ve yurt binasında bulunan 40 odanın tahsis edilmesi konusunda ek protokolün 5.1.1. maddesine göre tapuya şerh düşülmesi ile başlayacağını söylemiş ve tapuya şerhin düşülmesi işlemleri adına kampüs imar planı için halen Kastamonu Belediyesi ile Tapu ve Kadastro Müdürlüğü'nde çalışmalar devam ettiğini ve dolayısı ile bugün itibari ile yükleniciden işletme gelirlerine ait hiçbir söz hakkının bulunmadığını ve Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile yüklenicinin aralarında gerçekleştirdiği kira sözleşmesine istinaden yurt binalarının kullanımına devam edildiğini ifade etmişlerdir. Kampüs imar planının tamamlanmamasından ötürü yükleniciye 128 öğrenci evi ile ilgili yer tahsisi yapılamaması ve işin bir bütün olmasından dolayı kısmi kabule ilişkin bir hükmün sözleşmede yer almamasından kaynaklanan sebeplerden ötürü geçici kabul işlemleri gerçekleştirilemediğini belirtmişlerdir.

Yeni yapılanma içerisinde olan Üniversitenin her geçen yıl öğrenci sayısının arttığını öğrencilerin barınma sorunları ile karşı karşıya kaldığını ve öğrencilerin belli yapılanmalara ait yurtlarda veya evlerde kalarak bu yapılanmaların etkisi altında kalmamalarının sağlandığı ve birçok öğrencinin yurt binaları açılmadan önce kendilerine barınacak yer ayarlayamadıkları için kayıt dahi yaptırmadan öğrenim hayatlarına ara verdiklerini ifade etmişleridir.

Bulgu maddesinin D bendine ilişkin olarak, 128 adet 80 m² öğrenci evinin halen yapılmamış olmasının nedenini, kampüs imar planının hazırlanması sürecinin Kastamonu Belediyesinde askı süresinin devam ettiğini, Kastamonu Tapu ve Kadastro Müdürlüğü nezdinde ifraz, tevhid ve yola terk işlemlerinin devam ettiği ve askı süresi sonunda Kastamonu Belediyesi tarafından İmar Planının onaylanacağını ve Belediye onayına müteakip Tapu ve Kadastro Müdürlüğündeki çalışmaların tamamlanacağını ve yüklenicinin hibe olarak yapacağı 128 adet öğrenci evi için imar çalışmaları tamamlayamadığından ötürü yükleniciye yer tahsisi yapılamadığını belirtmişlerdir.

An itibari ile sadece kapasitenin artması üzerinden bulguda yapılan hesaba ilişkin

kesin hüküm vermenin doğru olmadığını ve Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile yüklenici arasında imzalanan kira sözleşmesinden hareket ile herhangi bir kapasite tespitinin yapılamadığını belirtmişlerdir. Ayrıca böyle bir kapasite artırılması veya eksiltilmesi idarenin dışında iki tarafı bağladığını ve üniversitenin sadece yıllık gelirden %1 Hasılat Payı (tapuya şerh düşüldükten sonra), İrtifak Hakkı Bedeli (tapuya şerh düşüldükten sonra 30 gün içerisinde birikmiş bedelleri ile peşin olarak) ve 100 öğrenci kapasiteli 40 odanın kullanım hakkı bulunduğunu söylemişlerdir.

Nihayetinde Sayıştay Başkanlığının raporunda belirttiği hususlar dikkate alınarak Rektör onayı ile Üniversite İç Denetim Birimi Başkanlığınca inceleme başlatıldığını ve oluşturulacak olan denetim raporuna istinaden Yüklenici Firmaya gerekli yaptırımların uygulanacağını ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, inşaatların yüklenici tarafından zamanında bitirilemediği ve bunun üzerine sorunun hukuki yollarla dava açılarak çözülmesi yoluna gidildiği, ancak hukuki yollarla çözüm sürecinin uzun sürmesi ve tam bir netice alınamayacağı ifade edilmişse de yapılan ek protokolün getirdiği hükümler ve mevcut fiili durum yüklenici firmaya haksız bir kazanç sağlamış ve ihalenin rekabet şartlarını sonradan ortadan kaldırmıştır.

İdarece, öğrencilerin ucuz yurt imkanlarından yararlanmasının sağlandığı ifade edilmiştir. Öğrencilerin ucuz yurt imkanından faydalanması, yükleniciye 29 yılda toplam 39.953.520,00 TL tutarında ilave haksız kazanç sağlanmasını haklı kılmamaktadır.

Bunun dışında ilgililer, kuruma 28 adet fazladan öğrenci evi kazandırıldığını ve bunda kamu yararının olduğunu belirtmişlerdir. Kamu yararı olduğu bir gerçektir. Ancak bu yarar Üniversitenin uğradığı bir zarara karşılık olan bir yarardır. Zira 28 adet ilave öğrenci evi, inşaatla bulunan eksiklikler ve yüklenicinin işi süresinde bitirememesi karşısında üniversitenin uğradığı zarara karşılık olarak yapılmış ve bu olgu Ek protokolün 2'nci maddesine işlenmiştir. Ana irtifak sözleşmesinde, yüklenicinin işi zamanında bitirmemesi karşısında herhangi bir ceza öngörülmemiştir. Ancak bu durum genel hükümleri ortadan kaldırmamaktadır. Zira Borçlar Hukukuna göre kişi bir sözleşmeden doğan yükümlülüklerini zamanında yerine getirmediğinde karşı tarafın zararını tazminle yükümlüdür. Kaldı ki idare tarafından yapılan bir hesap üzerine uğranılan zarar hesaplanmış ve bu zararın karşılığının 28 adet ev olması dolayısıyla ilave 28 ev yapılması ek protokolün 2'nci maddesine yüklenici ile

mutabık kalınarak eklendiği belgelerden anlaşılmaktadır. 28 adet ilave ev, yurt alanının ve öğrenci kapasitesinin izinsiz olarak artırılmasının karşılığı değildir. Kaldı ki 28 adet ev bir yana, ihalenin başında ana protokolde öngörülen 100 adet evin dahi hali hazırda inşaatına başlanılmamıştır. 128 adet öğrenci halen yapılmamıştır.

Bulgu maddesinin A bendine ilişkin kamu idaresi, yapının 30.000 m²'den 49.020 m²'ye çıkarılmasının 29 yıl 1 ay sonra kullanım ve mülkiyet hakkının tamamen Üniversiteye geçecek olması nedeniyle Üniversitenin daha büyük kullanım alanına sahip yapılara kavuşmuş olması anlamına geldiğinden kamu yararının söz konusu olduğunu ifade etmişse de, yüklenicinin 29 yıl 1 ay boyunca izinsiz olarak 49.020 m² alandan faydalanması ve 2100 öğrenci yerine 2720 öğrenci üzerinden Kredi Yurtlar Kurumundan gelir elde ettiği düşünüldüğünde 29 yıl 1 ay olan irtifak süresine ilişkin hiçbir değişiklik yapılmadığından bu durum Üniversite menfaatlerini zarara uğratmakta ve ayrıca ihalenin rekabet şartlarını sonradan ihlal etmektedir.

Akdedilen sözleşmede irtifak süresi, ihale şartname ve sözleşmesinde belirtilen maliyet ve gelir şartları altında 29 yıl 1 ay olarak şekillenmiştir. Muhammen Bedel Hesapları fiili durum olan 2720 öğrenci üzerinden hesaplanmış olsa idi idari şartnamenin 3'üncü maddesi olan irtifak açılış süresi 30 yıldan farklı bir süre ile açılacağı şüphe götürmeyen bir gerçektir.

Ancak hali hazırda yüklenici, Kredi Yurtlar Kurumu ile akdettiği sözleşme ile 720 (2720 -2000) öğrenci üzerinden daha fazla gelir elde edecektir.

Tablo 5: Yüklenicinin Elde Edeceği Net Fazla Gelirin Hesabı Tablosu

Fazla Öğrenci Sayısı	Kredi Yurtlar Kurumunun Öğrenci Başına Yükleniciye Ödediği Tutar	Bir Aylık Toplam Tutarı	1 Yıllık Tutarı	29 Yıl 1 AylıkToplam Tutarı(Kdv Hariç) (A)	19.020m2 İlave İnşaat Alanının Maliyeti (19.020m2x800TL) (B)	Yüklenicinin Elde Edeceği Net Fazla Gelir (A-B)
720	159,00-TL	114.480,00	1.373.760,00	39.953.520,00 TL	15.216.000 TL	24.737.520,00 TL

(*800 TL idare tarafından gönderilen cevapta esas alınan metrekare inşaat maliyeti)

Yukarıda yapılan hesaba göre, yüklenici kendisine öngörülen alanın dışına çıkarak işletilecek olan yurdun öğrenci sayısını, izin verilmediği halde 2720 öğrenciye çıkarıp elde

edeceği kazancı 720 öğrenci daha artırarak irtifak süresince KDV hariç net 24.737.520,00 TL haksız kazanç sağlayacak ve böylece Üniversitenin menfaatlerini zarara uğratacaktır. Yüklenici kaynaklı olarak ihale şartlarına ve sözleşmeye aykırı yurt alanının ve öğrenci kapasitesinin izinsiz olarak artırılması sonucunda net gelir unsurunun artırılmasına rağmen sürede eksilme yönünde hiçbir değişiklik olmamıştır.

Bulgu maddesinin B bendine ilişkin kamu idaresi; yargılama sürecine girilmesi sonucunda bu yatırımın atıl duruma geçeceği ihtimalleri, kamuoyu baskısı gibi diğer nedenlerden dolayı sözleşmenin feshedilmediğini beyan etmişse de bunun geçerli bir neden olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Zira hukuki uyuşmazlıkların çözülmesi için düzenlenen ek protokolde sadece işin zamanında bitirilmemesine karşılık ek taahhütler (ek 28 adet öğrenci evi) alınmış ve asıl hukuki ve mali problemlere hiç girilmemiş ve ana sözleşme ve idari şartnamelerdeki hükümlere açık bir şekilde aykırılık bulunmasına rağmen sözleşme feshedilmemiş ve yüklenicinin vekâletsiz iş görmesine zımni olarak müsaade edilmiştir.

Bulgu maddesinin C bendine ilişkin kamu idaresi; Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile yüklenici arasında kira sözleşmesi imzalanırken öğrenci sayısına göre bir hesabın yapılmadığı ve binaların bütünü için kişi sayısı belirtilmeden aylık olarak kiralandığını ifade etmişse de yurdun kapasitesinin 2720 kişi olduğu 30.09.2015 tarih ve 40903700/010.99/1128 sayılı idareye ait yazıda görülmektedir. Gerçekten de yukarıda kamu idaresi cevabı içerisinde ve ilgili yazıda geçen 159 TL'nin 2720 kişi ile çarpılması kira tutarını doğrulamaktadır. Ancak idarenin C bendine vermiş olduğu bu cevap bulgu metninde ifade etmiş olduğumuz yurdun geçici kabul işlemi yapılmadan işletmeye açılması ve yüklenicinin gelir elde etmeye başlaması hususuna bir cevap teşkil etmemektedir. Ve sonuç olarak yurt geçici kabul işlemi yapılmadan işletmeye açılmış ve yüklenici gelir elde etmeye başlamıştır. İdari Şartnamenin 3'üncü maddesinde yer alan "İrtifak hakkı geçici kabulün yapıldığı tarihten itibaren başlanacaktır." hükmüne göre de halı hazırda 29 yıl 1 aylık irtifak hakkı süresi de başlamamış olmaktadır. Bu da yüklenicinin yapıdan 29 yıl 1 aylık irtifak hakkı süresinden daha fazla yararlanması sonucunu doğurmaktadır.

Bulgu maddesinin D bendine ilişkin kamu idaresi; kampüs imar planının hazırlanması sürecinin Kastamonu Belediyesinde askı süresinin devam ettiğini, Tapu ve Kadastro Müdürlüğü nezdinde ifraz, tevhid ve yola terk işlemlerinin devam ettiğini, askı süresi sonunda Kastamonu Belediyesi tarafından İmar Planının onaylanacağını, Belediye onayına müteakip

Tapu ve Kadastro Müdürlüğündeki çalışmaların tamamlanacağını ve yüklenicinin hibe olarak yapacağı 128 adet öğrenci evi için imar çalışmaları tamamlanamadığından dolayı yükleniciye yer tahsisi yapılamadığını belirtmişse de imara ilişkin işlemlerin ihaleye çıkılmadan önce bitirilmiş olması ve sözleşmeyi müteakip yer tesliminin yapılmış olması gerekmektedir. Sonuç olarak 128 adet öğrenci evi hali hazırda yapılmamıştır.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususlara ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 8: İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmaması

Kamu idaresi tarafından, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55., 56. ve 57'nci maddeleri ile hüküm altına alınan "İç Kontrol Sistemi" kapsamında yapılması gereken çalışmalar, Üniversite üst yöneticisinin yayınladığı genelge ile başlatılmış ve 2009 yılında Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır. Ancak daha sonra revize edilen bu planda yer alan eylemlerin hâlihazırda tamamlanmadığı, Kamu İç Kontrol Standartları ve bu bağlamda İç Kontrol Sistemi ile Risk Yönetim bileşenlerinin tam olarak yapılandırılmadığı tespit edilmiştir.

A) Kastamonu Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmaları incelendiğinde;

İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı'nın 30.06.2009 tarihi itibarıyla hazırlanıp Maliye Bakanlığına gönderildiği, söz konusu Eylem Planı'nın Maliye Bakanlığınca 04.02.2009 tarihli ve 1205 sayılı Genel Yazı ekinde yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi'nde belirlenen esaslara uygun olarak hazırlandığı görülmüştür.

Bununla beraber, iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına ilişkin olarak;

- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından kurumda mücadele edilecek riskler için hangi kontrol faaliyetlerinin uygulanacağı konusunda herhangi bir çalışma yapılmadığı,
- Eylem planları ve iş süreçleri hazırlanmış olup iş süreçlerinde çalışan personelin risk değerlendirmesi kapsamında odak grupları/atölye çalışmalarının yapılmayarak

risklerin ve kontrol faaliyetlerinin belirlenmediği,

- Kurumda hangi riskler için hangi kontrol faaliyetlerinin hangi birimlerde uygulanacağını ve sorumluların belirlendiğini gösteren “Sorumlu Birim/Personel-Risk İlişkisi” kurulmadığı,
- İç denetim birimi tarafından iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışmalarının planlanmadığı görülmüştür.

İç kontrol sisteminin değerlendirilmesine ilişkin olarak;

- Kurumda yürütülen iç kontrol faaliyetlerinin takibi ve uygulanmasından sorumlu birim ve personeline en az yılda bir düzenlenmesi gereken değerlendirme raporlarının düzenlenmediği,
- İç denetim biriminin, iç kontrol sisteminin yeterliliği, etkinliği ve işleyişiyle ilgili olarak yönetime bilgi sağlamak, değerlendirme yapmak ve öneride bulunmak için raporlama yapmadığı,
- Strateji Geliştirme Birimi tarafından iç kontrol sisteminin yıllık değerlendirilmesi sonucu hazırlanması gereken İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunun hazırlanmadığı görülmüştür.

B) Üniversiteye 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile üç adet iç denetçi kadrosu ihdas edilmesine rağmen sadece bir tanesine atama yapıldığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanunun “Üst Yöneticiler” başlıklı 11’inci maddesinin son bendinde;

“Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.” denilmektedir.

“İç Denetim” başlıklı 63’üncü maddesinde ise;

“İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş

standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri göz önüne alındığında iç denetimin mali kontrolün çok önemli ve tamamlayıcı bir fonksiyonu olduğu açıktır. İç kontrol sisteminin temel unsuru olan ve aynı zamanda sistemin yeterli ve etkin bir şekilde işleyip işlemediği hususlarında değerlendirme ve önerilerde bulunan iç denetim, idarelerde üst yöneticilerin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının yerine getirilmesinde önemli bir yardımcıdır. İç denetim biriminin iç denetime ilişkin planlama yapması ve hazırlayacağı raporlarla üst yönetime öneri ve danışmanlık hizmeti yapması gerekmektedir.

Bu itibarla iç kontrol sisteminin daha etkin işlenmesini sağlamak ve iç denetim fonksiyonunun bir an önce sağlanması için boş olan iç denetçi kadrolarına atama yapılması gerekmektedir.

C) Üniversite üst yöneticisine bağlı olan Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün iç kontrol sisteminin yapılandırılması amacıyla Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü için eylemler hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Kurumun, Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmak üzere; yapması gereken çalışmaları belirlemesi, bu çalışmalar için eylem planını oluşturması, gerekli prosedür ve düzenlemelerini hazırlarken Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde belirlemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kurumumuzda İç Denetim Birimi kurulmuş, şu anda 3 adet iç denetçi kadrosundan 2 tanesinin ataması yapılmış, kalan 1 adet iç denetçi kadrosu ataması en kısa zamanda yapılacaktır. Kadro tamamlandıktan sonra İç Kontrol Sistemi Yapılandırma çalışmaları hızlandırılarak bir an önce tamamlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen eksikliklerin tamamlanmasına yönelik çalışmalara başlanıldığı belirtilmiştir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususlara ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ BİLANÇOSU 31.12.2015**

AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
1	Dönen Varlıklar	22.065.738,39	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	4.764.361,55
12	Faaliyet Alacakları	11.571.862,81	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	1.911.382,91
102	Banka Hesabı	5.716.936,27	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	209.621,18
104	Proje Özel Hesabı	287.719,56	333	Emanetler Hesabı	1.184.911,33
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	11.490.587,02	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	1.432.917,00
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	71.563,00	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	25.271,79
126	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	9.712,79	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	257,34
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	502.701,23	5	Öz Kaynaklar	173.185.567,39
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	1.797.331,66	500	Net Değer Hesabı	63.012.791,15
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	2.189.186,86	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	96.469.676,81
2	Duran Varlıklar	155.884.190,55	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	13.703.099,43
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	7.115.462,50			
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	9.588.311,85			
252	Binalar Hesabı	84.541.786,97			
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	9.537.642,05			
254	Taşıtlar Hesabı	1.969.042,13			
255	Demirbaşlar Hesabı	24.817.236,62			

257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-33.877.608,68			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	52.159.149,17			
260	Haklar Hesabı	3.013.339,99			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-3.013.339,99			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	38.836,02			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-5.668,08			
BORÇ TOPLAMI : 177.949.928,94			ALACAK TOPLAMI : 177.949.928,94		

Bilanço Dipnotları

910	Teminat Mektupları Hesabı	5.158.994,66
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	5.158.994,66
948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	729.410,27
949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	729.410,27
962	Bilimsel Projeler Hesabı	448.068,60
963	Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı	448.068,60

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ**2013-2014-2015 YILLARI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU**

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2013	2014	2015
	Kod.1		TL	TL	TL
630	01	Personel Giderleri	32.118.117,76	40.225.800,85	51.820.835,10
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	4.745.875,57	6.203.943,73	6.800.153,11
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	12.379.406,21	15.677.561,12	16.873.383,55
630	5	Cari Transferler	960.010,60	1.328.977,40	1.469.699,77
630	7	Sermaye Transferleri	-	-	-
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	29.361,53	72.976,13	67.576,33
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	10.891,10	312.432,11	8.395,72
630	13	Amortisman Giderleri	233.807,50	615.328,23	33.661.624,91
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	1.513.947,66	1.715.967,53	2.349.727,54
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	-	-	-
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	240.713,24	365.583,89	53.030,73
630	99	Diğer Giderler	50.954,19	3.563,71	1,28
GİDERLER TOPLAMI (A)			52.283.085,36	66.522.134,70	113.104.428,04

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2013	2014	2015
	Kod.1		TL	TL	TL
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.426.961,78	5.676.061,49	14.204.540,79
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	71.380.669,81	86.941.819,62	107.153.302,72
600	05	Diğer Gelirler	3.621.144,63	3.889.773,91	4.535.223,05
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	62.770,81	86.428,46	70.268,74
600	25	Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Ol Var El Edilen Gel			844.192,17
GELİRLER TOPLAMI (B)			79.491.547	96.594.083	126.807.527,47
FAALİYET SONUCU [B-A]			27.208.461,67	30.071.948,78	13.703.099,43

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>